

O`ZBEKISTON RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAHKAMASINING QARORI

20 21 yil « 3 » avgust

№ 490

Toshkent sh.

Вояга етмаганларга ижтимоий-хуқуқий ёрдам кўрсатиши янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида

Ота-она ёки ота-она ўрнини босувчи шахслар назоратисиз ва қаровисиз қолган, ижтимоий жиҳатдан хавфли аҳволдаги оиласларда яшаётган, давлат ва жамоатчилик ёрдамига муҳтож бўлган вояга етмаганлар (кейинги ўринларда – қаровсиз болалар) билан ишлаш бўйича фаолиятни самарали ташкил этиш, шунингдек, вояга етмаганларга ижтимоий-хуқуқий ёрдам кўрсатиши марказлари (кейинги ўринларда – Марказлар) фаолиятини янада такомиллаштириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қиласди:

1. Куйидагилар:

ички ишлар органларининг вояга етмаганларга ижтимоий-хуқуқий ёрдам кўрсатиши марказларининг асосий вазифалари, функциялари, ваколатлари, улар фаолиятини ташкил этиш ҳамда бошқариш тартиби, назоратисиз ва қаровсиз қолган вояга етмаганларни аниқлаш, уларни марказга қабул қилиш, рўйхатга олиш ва сақлаш тартиби, вояга етмаганлар билан якка тартибдаги профилактика ишларини ташкил этиш ва уларни марказдан чиқариш тартибини назарда тутувчи **Вояга етмаганларга ижтимоий-хуқуқий ёрдам кўрсатиши марказлари тўғрисидаги низом 1-иловага мувофиқ;**

Вояга етмаганларга ижтимоий-хуқуқий ёрдам кўрсатиши марказларига қабул қилинган болалар биринчи навбатда юбориладиган ихтисослаштирилган **таълим муассасалари рўйхати 2-иловага мувофиқ;**

Вояга етмаганларга ижтимоий-хуқуқий ёрдам кўрсатиши марказларига қабул қилинган болаларни **озиқ-овқат, бирламчи кийим-кечак ва ашёвий таъминот буюмлари билан таъминлаш меъёрлари 3-иловага мувофиқ;**

Ихтисослаштирилган таълим муассасаларига жойлаштирилган, ижтимоий жиҳатдан хавфли аҳволдаги оиласларда яшаётган ва давлат ёрдамига муҳтож бўлган вояга етмаганларни **кийим-кечак, пойабзал ва ашёвий таъминот буюмлари билан таъминлаш меъёрлари 4-иловага мувофиқ** тасдиқлансин.

2. Марказлар фаолиятининг асосий йўналишлари этиб қўйидагилар белгилансин:

қаровсиз болаларнинг шахсини аниқлаш, уларнинг ўқиши ва хулқатворини, оиласидаги муҳитни ҳамда қаровсиз қолишига сабаб бўлган омилларни тўлиқ ўрганиш;

қаровсиз болаларнинг ижтимоий-хуқуқий ҳолатига баҳо бериш ва тиббий текширувдан ўтказиш натижасига кўра уларни ота-она ўрнини босувчи шахсларга) топшириш ёки тегишли муассасалар (ихтисослаштирилган таълим, ихтисослаштирилган ўқув-тарбия, болалар ёки соғлиқни сақлаш муассасалари)га жойлаштирилишини ташкил этиш;

қаровсиз болаларга ижтимоий-хуқуқий ёрдам кўрсатиш, шу жумладан, уларни озиқ-овқат, бирламчи кийим-кечак ва ашёвий таъминот буюмлари билан таъминлаш, вақтинча сақлаш ва касб-хунарга ўргатиш тадбирларини ташкил этиш.

3. 2021 йил 1 сентябрдан эътиборан қаровсиз болалар билан ишлаш тизимида шундай тартиб жорий этилсинки, унга мувофиқ:

а) вояга етмаган шахснинг қаровсиз қолганлигини аниқлаш бўйича:

вояга етмаганлар масалалари бўйича инспектор-психологлар томонидан – таълим муассасаларида, профилактика инспекторлари томонидан – хизмат худудида, маҳалла фуқаролар йиғинлари раислари томонидан – оилаларда ўрганиш (кузатиш) ва профилактика тадбирларини амалга ошириш жараёнида қаровсиз болалар аниқланади;

ижтимоий жиҳатдан хавфли аҳволдаги оилаларда яшаётган вояга етмаганларни аниқлаш ва улар билан манзилли ишлаш йўналишидаги ишларга фуқаролар йиғинлари раислари масъул этиб белгиланиб, улар зиммасига маҳаллаларда қаровсиз қолган болаларнинг ўз вақтида аниқланмасдан қолиш ҳолатлари бўйича **шахсий жавобгарлик юкланади**;

вояга етмаган шахснинг қаровсиз қолганлиги давлат органлари, нодавлат нотижорат ташкилотлар ва фуқаролар томонидан аниқланган ҳолларда улар бу тўғрисида профилактика инспекторига хабар беради;

б) қаровсиз болаларни Марказга қабул қилиш ва вақтинча сақлаш бўйича:

профилактика инспектори қаровсиз бола аниқланганлиги ҳақида туман (шаҳар) ички ишлар органлари бошлигининг ўринбосари – жамоат хавфсизлиги хизмати бошлиғи (Тошкент шаҳар туманлари ички ишлар органлари бошлигининг хукуқбузарликлар профилактикаси масалалари бўйича ўринбосари)га (кейинги ўринларда – туман (шаҳар) жамоат хавфсизлиги хизмати бошлиғи) навбатчилик қисми орқали хабар беради;

профилактика инспектори боланинг шахсини аниқлаш ҳамда унинг ўқиши ва хулқатворини, оиласидаги муҳитни, қаровсиз қолишига сабаб бўлган омилларни бирламчи ўрганиш бўйича тадбирларни амалга оширади,

агарда боланинг қаровсиз қолмаганлиги тўғрисида хulosага келса, далолатнома тузиш орқали уни ота-онаси (ота-она ўрнини босувчи шахслар)га топширади;

профилактика инспектори бирламчи ўрганиш натижаларига кўра бола қаровсиз қолганлиги тўғрисида хulosага келса, ушбу хulosани туман (шаҳар) жамоат хавфсизлиги хизмати бошлиғига тақдим этади, у эса, хulosани қўриб чиқиб, болани Марказга қабул қилиш ҳақида йўлланма тайёрлайди ва уни Марказга юборади;

Марказ ходимлари **5 соат ичида** маҳсус автотранспорт воситасида қаровсиз бола сақланаётган манзилга етиб келиб, уни қабул қилиб олади ва белгиланган тартибда Марказга олиб бориб жойлаштиради;

Марказ бошлиғи ҳудудий ички ишлар органлари раҳбарининг ўринбосари – жамоат хавфсизлиги хизмати бошлиғи (Тошкент шаҳар ички ишлар бош бошқармаси бошлигининг ўринбосари – Ҳуқуқбузарликлар профилактикаси бошқармаси бошлиғи)га (кейинги ўринларда – **худудий жамоат хавфсизлиги хизмати бошлиғи**) қаровсиз бола қабул қилинганлиги ҳақида навбатчилик қисми орқали хабар беради;

Марказ бошлигининг сўровига асосан ҳудудий соғлиқни сақлаш муассасаси мутахассислари **3 соат ичида** Марказга етиб келиб, қаровсиз болани белгиланган тартибда **тиббий текширувдан** ўтказади;

тиббий текширув хulosасига кўра қаровсиз боланинг даволанишга муҳтожлиги (ақлий ва руҳий ривожланишда ёшига нисбатан ортда қолган, тан жароҳати, касаллиги, ҳомиладорлиги) аниқланган ҳолларда у даволаниш учун тегишли **соғлиқни сақлаш муассасасига** ёки ақлий ва руҳий ривожланишда ёшига нисбатан ортда қолаётган болаларга мўлжалланган муассасага жойлаштирилади;

Марказ томонидан **48 соат ичида** қаровсиз боланинг шахси аниқланади, унинг ўқиши ва хулқ-атворини, оиласидаги муҳитни ҳамда қаровсиз қолишига сабаб бўлган омиллар **тўлиқ ўрганилади**, боланинг ижтимоий-хукуқий ҳолатига баҳо бериш натижасига кўра ижобий хulosага келинса, бола **ота-онаси** (ота-она ўрнини босувчи шахслар)га топширилади;

Марказ томонидан ота-онаси (ота-она ўрнини босувчи шахслар)га топширилган боланинг ўқиши, хулқ-атвори ва оиласидаги муҳит **бир йил давомида вояга етмаганлар масалалари бўйича инспектор-психологлар** томонидан маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш органлари билан биргаликда мониторинг қилиб борилади;

мониторинг давомида боланинг ижтимоий жиҳатдан хавфли аҳволда қолаётганлиги кузатилса, уни белгиланган тартибда **Марказга қайтариш чоралари** кўрилади;

боланинг ижтимоий-хукуқий ҳолатига баҳо бериш натижасига кўра унинг ижтимоий жиҳатдан хавфли аҳволдаги оилада яшаётганлиги ва давлат ёрдамига муҳтожлиги тўғрисида хulosага келинса, Марказ ушбу болани **48 соатдан ортиқ, бироқ 30 кундан** (зарурат бўлганда 45 кундан) кўп бўлмаган вақт давомида Марказда сақлаш ҳақида судга илтимоснома киритади;

ушбу илтимоснома 24 соат ичида Марказда сайёр ёки онлайн шаклда ўтказиладиган ёпиқ суд мажлисида кўриб чиқлади;

суд илтимосномани кўриб чиқиши жараёнида қаровсиз боланинг ота-онаси (ота-она ўрнини босувчи шахслар) рози бўлмаган ҳолда ҳам уни Марказга ва келгусида ихтисослаштирилган таълим муассасасига қабул қилиш масаласини кўриб чиқади;

қаровсиз боланинг доимий яшаш жойи **бошқа минтақа худудида** бўлса, Марказ **48 соат ичида** уни тегишли худуддаги Марказга олиб бориб топширади;

в) қаровсиз болаларни ихтисослаштирилган таълим муассасасига жойлаштириш ва ўқиши давомида хулқ-атворини назорат қилиш бўйича:

худудий жамоат хавфсизлиги хизмати бошлигининг сўровига асосан уч кун ичида Марказда вояга етмаганлар ишлари бўйича **минтақавий идоралараро комиссиянинг сайёр ёки онлайн шаклдаги йигилиши ўтказилади** ҳамда қаровсиз болани унинг хулқ-атвори, психологик қиёфаси, ёши, иқтидори, қобилияти, қизиқишилари ва бошқа омилларни инобатга олган ҳолда тегишли ихтисослаштирилган таълим муассасасига жойлаштириш тўғрисида қарор қабул қилинади ҳамда қарор нусхаси тегишли вазирлик ёки идорага юборилади;

тегишли вазирлик ёки идора уч кун ичида вояга етмаганлар ишлари бўйича минтақавий идоралараро комиссиянинг қарорига мувофиқ **болани ўқишига қабул қилиш тўғрисида йўлланмани** ўзига бевосита бўйсунувчи ихтисослаштирилган таълим муассасасига, йўлланманинг нусхасини – Марказга юборади;

Марказ йўлланмага мувофиқ **48 соат ичида** болани тегишли ихтисослаштирилган таълим муассасасига олиб бориб топширади;

ихтисослаштирилган таълим муассасаси **ўқув йили давомида** (тегишли синфлар учун белгиланган ёшларга мувофиқ равишда) ўзи бевосита бўйсунувчи вазирлик ёки идоранинг йўлланмасига мувофиқ қаровсиз болани қабул квотасидан ташқари **5 фоиз** микдорида ажратилган **қўшимча квоталар доирасида синов ва имтиҳонларсиз ўқишига қабул қиласи**;

ихтисослаштирилган таълим муассасаси раҳбарининг тарбиявий ишлар бўйича ўринбосари қаровсиз болаларга **жамоат тарбиячиси** сифатида бириктириллади ҳамда уларнинг **ўқиши ва хулқ-атворини доимий равишда назорат қилиб боради**;

қаровсиз қолган болалар билан ишлаш, уларни ихтисослаштирилган таълим муассасаларига жойлаштириш ва ўқиш жараёнларининг самарадорлигини ошириб бориш ишларига **Халқ таълими вазирлиги** бевосита масъул этиб белгиланиб, бу борадаги ишларни ташкил этишда уларнинг худудий органлари раҳбарлари зиммасига шахсий жавобгарлик юкланди;

ўқиши давомида қаровсиз болага худудий жамоат хавфсизлиги хизмати бошлиги – **умумий мураббий**, ихтисослаштирилган таълим муассасасида **хизматни ўтайдиган** вояга етмаганлар масалалари бўйича инспектор-

психолог – индивидуал мураббий сифатида бириктирилади ҳамда қаровсиз боланинг ўқиши ва хулқ-авторини кунлик назорат қилиб боради;

ихтисослаштирилган таълим муассасасида қаровсиз боланинг ўқиши ва хулқ-авторини кунлик назорат қилиб борища, шунингдек, уларга ижтимоий-хукуқий ёрдам кўрсатилишини ташкил этишда ҳудудий ички ишлар органлари хукуқбузарликлар профилактикаси бошқармаси бошлиғининг ёшлар хукуқбузарликлари профилактикаси бўйича ўринбосари (ўғил болалар учун) ва хотин-қизлар масалалари бўйича ўринбосари (қиз болалар учун) бевосита кўмаклашади;

г) қаровсиз болалар ихтисослаштирилган таълим муассасасида ўқишини тамомлаганидан кейин уларнинг бандлигини таъминлаш ва меҳнат фаолиятини мониторинг қилиш бўйича:

ихтисослаштирилган таълим муассасаси қаровсиз боланинг ўқиши тамомланишига уч ой қолганда бу ҳақда Марказга хабар беради;

худудий жамоат хавфсизлиги хизмати ихтисослаштирилган таълим муассасасида ўқишини тамомлаган қаровсиз вояга етмаган шахснинг профессионал ёки олий таълим муассасасига умумий тартибда ўқишга киришида кўмаклашади;

профессионал ёки олий таълим муассасасига ўқишга кириш истаги бўлмаган ёки ўқишга кира олмаган қаровсиз вояга етмаган бир ой ичида ҳудудий меҳнат органлари томонидан ишга жойлаштирилади;

ихтисослаштирилган таълим муассасаларини тамомлаётган қаровсиз болалар тегишли таълим муассасаси йўлланмаси бўйича “Ишга марҳамат” мономарказлари ва касб-хунарга ўқитиши марказларида Ўзбекистон Республикаси Бандликка кўмаклашиш давлат жамғармаси маблағлари ҳисобидан бепул ўқитилади;

профессионал ёки олий таълим муассасасига ўқишга кириш истаги бўлмаган ёки ўқишга кира олмаган чақирилиш ёшидаги қаровсиз болани чақирувни амалга оширувчи комиссиялар навбатдаги чақирувда биринчилар қаторида қонунчилик хужжатларида белгиланган тартибда муддатли ҳарбий хизматга юбориш чораларини кўради;

қаровсиз вояга етмаганларнинг иш шароити, меҳнатига ҳақ тўланиши ва ижтимоий мослашуви билан боғлиқ масалалар ҳудудий ички ишлар органлари жамоат хавфсизлиги хизмати, меҳнат, маҳалла ва оилани қўллаб-куватлаш органлари, “Нуроний” жамғармаси, Ёшлар ишлари агентлиги бўлинмаларининг вакиллари иштирокида тузилган ишчи гуруҳ томонидан бир йил давомида жадвал асосида мониторинг қилиб борилади ҳамда уларга зарур амалий ва хукуқий ёрдам кўрсатилади.

4. Вояга етмаганларга ижтимоий-хукуқий ёрдам кўрсатиш тизими самарадорлиги учун қуйидагиларни назарда тутувчи жавобгарлик тизими жорий этилсин:

а) қаровсиз болалар билан ишлаш тизимининг барча бўғинларида мазкур қарорга мувофиқ янги тартибининг тўлиқ жорий этилиши ва самарали қўлланилиши учун – Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги, Халқ таълимни вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазирлиги, шунингдек, ўзининг тизимида ихтисослаштирилган таълим муассасаси фаолият қўрсатаётган бошқа вазирлик ва идораларнинг **биринчи раҳбарлари**;

б) қаровсиз болаларнинг хукуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича қуидагилар:

боланинг қаровсиз қолганлиги аниқланган вақтдан бошлаб Марказга қабул қилингунига қадар – маҳаллий жамоат хавфсизлиги хизмати бошлиғи;

Марказга қабул қилинган вақтдан бошлаб ихтисослаштирилган таълим муассасасида ўқиши тамомлагунига қадар – худудий жамоат хавфсизлиги хизмати бошлиғи;

ихтисослаштирилган таълим муассасасида **ўқиши тамомлаганидан** кейин **бир йил давомида** – худудий ички ишлар органлари жамоат хавфсизлиги хизмати, меҳнат, маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш органлари, Ёшлар ишлари агентлиги бўлинмалари бошликлари **шахсан жавобгар** ҳисобланади.

5. Белгилансинки:

қаровсиз боланинг ихтисослаштирилган таълим муассасасида ўқиши харажатлари **республика бюджети ҳисобидан** амалга оширилади;

ижтимоий жиҳатдан хавфли аҳволдаги оилада яшаётган ва давлат ёрдамига муҳтоҷ қаровсиз болани ихтисослаштирилган таълим муассасасида ўқиши давомида кийим-кечак, пойабзал ва ашёвий таъминот буюмлари билан таъминлаш харажатлари вояга етмаганлар ишлари бўйича минтақавий идоралараро комиссия қарорига мувофиқ Қорақалпоғистон Республикаси бюджети, вилоятлар ва Тошкент шаҳар **маҳаллий бюджетларидан** ажратиладиган маблағлар ҳисобидан амалга оширилади, агар таълим муассасасида ушбу таъминот назарда тутилган бўлмаса;

вояга етмаганлар ишлари бўйича минтақавий идоралараро комиссия қарорига асосан қаровсиз болаларга **Болаларни қўллаб-қувватлаш фондидан** ҳамда “**Ёшлар дафтари**”га киритилган ёшларни қўллаб-қувватлаш жамғармаси маблағлари ҳисобидан зарур ижтимоий-моддий ёрдам кўрсатиб борилади, шу жумладан, уларга таълим ва касб-хунар ўргатиш бўйича тадбирларга юқори малакали мутахассислар шартнома асосида жалб қилинади;

Марказлар банк ҳисобварағига эга бўлади, унга жисмоний ва юридик шахсларнинг ҳомийлик хайриялари ҳамда қонунчилик хужжатларида тақиқланмаган бошқа маблағлар ўтказилади, банк ҳисобварағидаги маблағлар факат қаровсиз болаларга ижтимоий-хуқуқий ёрдам кўрсатиш учун **мақсадли сарфланади**;

Марказ фаолиятига доир тадбирларни амалга оширишда, шу жумладан, қаровсиз болаларни экспедиция ва саёхатларга олиб боришида аввалдан берилган буюртма асосида худудий ички ишлар органларининг хизмат автобусларидан фойдаланилади;

Марказларда сакланайтган қаровсиз болаларга таълим бериш бўйича жалб этилган педагог-ходимлар меҳнатига ўқув машғулотларини ўтказганлик учун соатбай ҳақ тўлаш қонунчиликда белгиланган тартибда Давлат бюджети маблағлари ҳисобидан амалга оширилади.

6. Марказлар фаолиятини ташкил этиш ва мувофиқлаштиришнинг қуидагиларни назарда тутувчи тартиби жорий этилсин:

Марказлар фаолиятини назорат қилиш, юклатилган вазифаларни амалга оширишда уларга ёрдам кўрсатиш, вояга етмаганларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манбаатларини ҳимоя қилиш **Ички ишлар вазирлиги ва унинг ҳудудий бўлинмалари** томонидан;

Марказларга қабул қилинган вояга етмаганларга ижтимоий-педагогик ёрдам кўрсатиш, уларнинг ёшига хос бўлган психофизиологик ҳусусиятлари, қобилиятлари, қизиқишилари, ижтимоий мослашуви ва реабилитацияси бўйича чора-тадбирларни амалга ошириш борасидаги тадбирлар **Халқ таълими вазирлиги ва унинг ҳудудий бўлинмалари** томонидан;

Марказларга қабул қилинган вояга етмаганлар саломатлигини муҳофаза қилиш, санитария қоидалари ва гигиена нормалари, овқатланиш меъёрлари талабларига риоя этилишини таъминлаш **Соғлиқни сақлаш вазирлиги ва унинг ҳудудий бўлинмалари** томонидан;

Марказларга қабул қилинган вояга етмаганларнинг оиласидаги маънавий-ахлоқий муҳитни соғломлаштириш, низоли ҳолатларнинг олдини олиш, оиласидаги муносабатларни мустаҳкамлаш ва миллий менталитетга ёт ғоялардан асраш борасидаги тадбирлар **Маҳалла ва оиласи қўллаб-қувватлаш вазирлиги ва унинг ҳудудий бўлинмалари** томонидан;

Марказларга олиб келинган вояга етмаганлар ўртасида меҳнат ҳуқуқлари муҳофазаси бўйича кенг ахборот-тушунтириш ишларини ташкил этиш, уларни меҳнат бозоридаги юқори талабга эга касб-хунарга ўргатиш бўйича тадбирлар **Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ва унинг ҳудудий бўлинмалари** томонидан амалга оширилади.

7. Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг 5-иловага мувофиқ айrim қарорларига ўзгартиришлар киритилсин.

8. Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг 6-иловага мувофиқ айrim қарорлари ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

9. Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги манбаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда:

бир ой муддатда ўзлари қабул қилган норматив-хуқуқий хужжатларни ушбу қарорга мувофиқлаштирысинг, шу жумладан, Марказларнинг тузилмасини янги тартиб ва талабларни эътиборга олган ҳолда ҳамда штат бирликларини **педагог ва психолог кадрлар билан** кучайтириш нуқтаи назаридан қайта кўриб чиқсин;

икки ой муддатда Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясига қаровсиз болалар учун професионал таълим муассасаларида қўшимча квота ажратиш, худудий жамоат хавфсизлиги хизмати бошлигини вояга етмаганлар ишлари бўйича минтақавий идоралараро комиссия раиси ўринбосари этиб белгилаш, шунингдек, қаровсиз болалар билан ишлаш тизимида жорий этилган янги тартиб ва талабларнинг бузилишига йўл қўйган давлат органларининг мансабдор шахсларига нисбатан жавобгарлик чораларини белгилаш бўйича тақдимнома киритиш ваколатини худудий ички ишлар органлари бошлиғига бериш тўғрисида таклифларни киритсин;

уч ой муддатда вояга етмаганларни ташиб учун Тошкент шаҳридаги Марказни 4 та, бошқа худудлардаги Марказларни 2 тадан “Damas” автотранспорт воситалари билан белгиланган тартибда таъминласин;

уч ой муддатда Марказларни капитал таъмирлаш, жиҳозлаш ва заруратга кўра қуриш бўйича 2021 – 2022 йилларга мўлжалланган дастурни ишлаб чиқсин ва тасдиқлаш учун Вазирлар Маҳкамасига киритсин;

2021 йил 1 ноябрга қадар “E-voyaga yetmaganlar” ягона ахборот тизимини ишлаб чиқсин ва унинг тўлақонли қўлланилишини, шу жумладан қаровсиз болани аниқлаш, Марказга қабул қилиш, тегишли муассасага юбориш, ўқиши ва хулқ-атворини назорат қилиш, ишга жойлаштириш ва мониторинг олиб бориш жараёнларида қоғоз шаклидаги иш юритувни истисно этган ҳолда, таъминласин.

10. Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги Ички ишлар вазирлиги билан биргаликда бир ой муддатда Марказлар учун **маҳсус ўқув дастурларини** ишлаб чиқсин ва тасдиқласин.

11. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси ички ишлар вазири П.Р. Бобожонов ва халқ таълими вазири Ш.Х. Шерматов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикасининг
Бош вазири

А. Арипов

Вазирлар Маҳкамасининг
2021 йил 3 августдаги 490-сон қарорига
1-илова

**Вояга етмаганларга ижтимоий-хуқуқий ёрдам кўрсатиш
марказлари тўғрисида
НИЗОМ**

1-боб. Умумий қоидалар

1. Мазкур Низом Вояга етмаганларга ижтимоий-хуқуқий ёрдам кўрсатиш марказлари (кейинги ўринларда – Марказлар) фаолиятини ташкил этиш тартибини белгилайди.

2. Марказлар ўз фаолиятида Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси ва қонунларига, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг қарорларига, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари, қарорлари ва фармойишларига, Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари ва фармойишларига, ички ишлар вазирининг буйруқлари, фармойишлари ва кўрсатмаларига, шунингдек, ушбу Низомга амал қиласди.

3. Марказлар ички ишлар органларининг вояга етмаганлар ўртасида назоратсизлик, қаровсизлик ва хуқуқбузарликлар профилактикасини ҳамда вояга етмаганларни қабул қилиш, вақтинча сақлаш, уларнинг ижтимоий мослашуви ва реабилитациясини амалга оширувчи маҳсус бўлинмаси ҳисобланади.

4. Марказ давлат муассасаси шаклидаги юридик шахс ҳисобланиб, мустақил балансга, банк муассасаларида ҳисобварағига, Ўзбекистон Республикасининг Давлат герби тасвири туширилган ва ўз номи ёзилган муҳрга, штампга, бланкларга, шунингдек, вояга етмаганлар тўғрисида идоралараро ахборот алмашиш тизимига ҳамда Марказга қабул қилинган вояга етмаганларга доир маълумотлар базасига эга.

Марказлар банк ҳисобварағига жисмоний ва юридик шахсларнинг ҳомийлик хайриялари ҳамда қонунчилик хужжатларида тақиқланмаган бошқа маблағлар ўтказилади, банк ҳисобварағидаги маблағлар факат қаровсиз болаларга ижтимоий-хуқуқий ёрдам кўрсатиш учун мақсадли сарфланади.

5. Марказлар бевосита Қорақалпоғистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги, Тошкент шаҳар ва Тошкент вилояти ички ишлар бош бошқармалари ҳамда вилоятлар ички ишлар бошқармаларига бўйсунади.

6. Марказларда вояга етмаганларни сақлаш бўйича куйидагиларни назарда тутувчи маҳсус шарт-шароитлар таъминланади:

худудни қўриқлаш;

вояга етмаганларнинг шахсий хавфсизлиги ва уларни салбий таъсиrlардан юқори даражада ҳимоя қилиш чоралари;

худудга бегона шахсларнинг эркин киришини чеклаш;

марказда сақланаётган вояга етмаганларнинг марказ ҳудудини эркин тарк этишини чеклаш;

вояга етмаганларни кечакундуз назорат қилиш;

вояга етмаганларни шахсий текширувдан ўтказиш, уларнинг буюмларини, шунингдек, улар олаётган ва юбораётган посилка ва бошқа почта жўнатмаларини текширувдан ўтказиш.

7. Марказлар фаолиятини ташкил этишда вояга етмаганлар билан профилактик тадбирларни амалга оширишда фуқаролик жамияти институтлари, нодавлат ва нотижорат ташкилотлар қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда ихтиёрий равишда жалб этилиши мумкин.

2-боб. Марказларнинг асосий вазифалари, функциялари ва ваколатлари

8. Марказларнинг асосий вазифалари:

қабул қилинган вояга етмаганларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш;

вояга етмаганларга ижтимоий-педагогик ёрдам кўрсатиш, уларнинг ёшига хос бўлган психофизиологик хусусиятлари, қобилиятлари, қизиқишилари, ижтимоий мослашуви ва реабилитацияси бўйича чора-тадбирларни амалга ошириш;

вояга етмаганларда қонунга итоаткорлик хулқ-атворини шакллантириш;

вояга етмаганларга тиббий-педагогик ёрдам кўрсатиш, уларнинг ҳаёти ва соғлигини сақлаш;

ижтимоий жиҳатдан оғир аҳволда бўлган вояга етмаганларга ижтимоий-хуқуқий ёрдам кўрсатиш;

вояга етмаганлар ўртасида назоратсизлик ва ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш бўйича якка тартибдаги профилактика ишларини ташкил этиш.

Марказлар қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ бошқа вазифаларни ҳам амалга ошириши мумкин.

9. Марказлар ўзига юклangan вазифаларга мувофиқ куйидаги функцияларни амалга оширади:

a) қабул қилинган вояга етмаганларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиши соҳасида:

вояга етмаган болаларни тарбиялаш ва уларга таълим бериш борасидаги мажбуриятларни бажармаган, уларнинг мажбурий умумий таълим олишига тўскىнлик қилган ота-оналар ёки уларнинг ўрнини босувчи шахсларга нисбатан қонуний чора кўрилишида қатнашади;

етим болалар ва ота-оналар қаровисиз қолган болаларни қабул қилишда васийлик ва ҳомийлик органларига кўмаклашади;

вояга етмаганларнинг доимий ёки вақтинча яшаш манзили бўйича оиласини ўрганиш ишларини ташкил этади;

шахси аниқланмаган вояга етмаганлар бўйича, унинг ота-онаси ёки уларнинг ўрнини босувчи шахслар ҳақидаги маълумотларни олиш юзасидан давлат органлари, нодавлат нотижорат ташкилотларига ҳамда фуқаролик жамияти институтларига сўровлар юборади;

б) вояга етмаганларга ижтимоий-педагогик ёрдам кўрсатиш, уларнинг ёшига хос бўлган психофизиологик хусусиятлари, қобилияtlари, қизиқишилари, ижтимоий мослашуви ва реабилитацияси бўйича чора-тадбирларни амалга ошириши соҳасида:

ваколатли органлар билан ҳамкорликда Марказларга жойлаштирилган ижтимоий жиҳатдан оғир ахволда бўлган вояга етмаганлар учун иш жойлари квотасини белгилаш бўйича аниқ мақсадга йўналтирилган комплекс чора-тадбирларни амалга оширади;

вояга етмаганларнинг Марказлардан чиқариш даврида уларнинг вояга етганлари орасидан ишсиз бўлганларни ишга жойлаштиради ёки меҳнат бозорининг реал талабларидан келиб чиқсан ҳолда касб-хунарга тайёрлаш чораларини кўриш бўйича ишларни ташкил этади;

вояга етмаганларнинг мусиқа, рассомчилик, адабиёт, театр ва санъатнинг бошқа турларига қизиқишиларини ошириш мақсадида улар билан Марказларда ишлаш учун ижод соҳасидаги малакали мутахассисларни жалб қиласди;

вояга етмаганларни жисмоний чиниқтириш ва спорт соҳасидаги қобилияtlарини намоён қилишлари учун зарур шароитлар яратиш бўйича ишларни ташкил этади;

в) вояга етмаганларда қонунга итоаткорлик хулқ-авторини шакллантириши соҳасида:

вояга етмаганларга мамлакатимизда амалга оширилаётган ижтимоий-иктисодий ислоҳотлар, Конституция ва қонунчилик ҳужжатларининг мазмун-моҳиятини етказади;

вояга етмаганларнинг хуқуқий онги ва хуқуқий маданияти даражасини ошириш чораларини кўради;

вояга етмаганлар онгига хуқуқ ва бурч, ҳалоллик ва поклик тушунчаларини ҳамда одоб-ахлоқ нормаларини чукур сингдириб боради;

вояга етмаганлар ўртасида хуқуқий маданиятни шакллантириш бўйича хуқуқий-маърифий тадбирларни ташкил қиласди, шунингдек, ҳар бир вояга етмаган билан унда давлат рамзлари билан фахрланиш туйғуларини шакллантириш орқали мамлакатга дахлдорлик, ватанпарварлик ҳиссини кучайтиришга қаратилган тарбиявий ишар олиб борилишини таъминлайди;

г) вояга етмаганларга тиббий ёрдам кўрсатиш, уларнинг ҳаёти ва соглигини сақлаш ва муҳофаза қилиши соҳасида:

Марказларни дори воситалари, тиббий буюмлар ва зарур тиббий техникалар билан таъминлаш ишларини соглиқни сақлаш соҳасидаги давлат

бошқаруви органлари ва соғлиқни сақлаш муассасалари билан ҳамкорликда ташкил этади;

республика ўкув-тарбия муассасаларига ёхуд вазирлик ва идоралар тасарруфидаги умумтаълим, ихтисослаштирилган таълим муассасаларига жойлаштирилиши режалаштирилган вояга етмаганларни тиббий текширувдан ўtkазиш якуни бўйича маълумотларни белгиланган тартибда иш хужжатларига кўшиб йигиб боради;

д) ижтимоий жиҳатдан оғир аҳволда бўлган вояга етмаганларга ижтимоий-ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш соҳасида:

ижтимоий жиҳатдан оғир аҳволда бўлган вояга етмаганларнинг соғлом мухитда яшашини таъминлаш чораларини қонунчилик хужжатларига мувофиқ амалга оширади;

қабул қилинган вояга етмаганларнинг назоратсизлиги, қаровсизлигига, ҳукуқбузарликлар ёки бошқа ғайриижтимоий хатти-ҳаракатлар содир этишига имкон берадиган сабаблар ва шарт-шароитларни аниқлайди

қабул қилинган вояга етмаганлар тўғрисида тегишли давлат органлари ва бошқа ташкилотларни хабардор қиласи;

е) вояга етмаганлар ўртасида назоратсизлик ва ҳукуқбузарликларнинг олдини олиш бўйича якка тартибдаги профилактика ишларини ташкил этиши соҳасида:

қабул қилинган вояга етмаганлар билан профилактика ишларини олиб борилишини ташкил этади ва назорат қиласи;

якка тартибдаги профилактика ишларини ташкил этиш самарадорлигини ошириш чораларини кўради.

Марказлар қонунчилик хужжатларига мувофиқ бошқа функцияларни ҳам амалга ошириши мумкин.

10. Марказлар ўзига юклangan вазифа ва функцияларни амалга ошириш доирасида куйидаги ваколатларга эга:

уч ёшдан ўн саккиз ёшгача бўлган вояга етмаганларнинг шахсини аниқлаш, ҳаёти, соғлигини муҳофаза қилиш ёки улар томонидан такроран ҳукуқбузарликлар содир этилишининг олдини олиш мақсадида уларни кечакундуз қабул қилишни ҳамда вақтинча сақлашни таъминлаш;

олиб келинган вояга етмаганлар билан якка тартибда профилактика ишини олиб бориш, вояга етмаганларнинг назоратсизлиги, қаровсизлиги, ҳукуқбузарликлар ёки бошқа ғайриижтимоий хатти-ҳаракатлар содир этишига имкон яратадиган сабаблар ва шарт-шароитларни аниқлаш ҳамда бу ҳақда тегишли давлат органлари ва бошқа ташкилотларни хабардор қилиш;

вояга етмаганларни ихтисослаштирилган ўкув-тарбия муассасаларига олиб бориш, шунингдек, ушбу муассасаларда сақланаётган вояга етмаганларни жойлаштириш бўйича бошқа чора-тадбирларни амалга ошириш;

олиб келинган вояга етмаганларни ижтимоий ҳимоя қилиш чораларини күриш, улар бўйича давлат органлари, фуқаролик жамияти институтлари, нодавлат ва нотижорат ташкилотларига тегишли сўровлар жўнатиш ва зарур маълумотларни олиш;

олиб келинган вояга етмаганларни республика ўқув-тарбия муассасаларига ёхуд вазирлик ва идоралар тасарруфидаги умумтаълим, ихтисослаштирилган таълим муассасаларига юборилиши мақсадга мувофиқлиги юзасидан вояга етмаганлар ишлари бўйича худудий идоралараро комиссияга хулоса тақдим этиш;

қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ ҳалқаро ҳамкорликни амалга ошириш.

Марказ қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларга ҳам эга бўлиши мумкин.

Марказлар уларга олиб келинган вояга етмаганлар бўйича юборилган сўровлар ва бошқа маълумотларни қонунчилик ҳужжатларида белгиланган муддатларда тақдим этмаган давлат органлари масъул шахсларининг ҳаракати (ҳаракатсизлиги) тўғрисида тегишлича Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ёки Тошкент шаҳар прокуратурасини хабардор қиласди.

3-боб. Вояга етмаганларни Марказларга қабул қилиш ва улардан чиқариш асослари

11. Марказларга 3 ёшдан 18 ёшгача бўлган қуидаги вояга етмаганлар кеча-кундуз қабул қилинади:

ота-она ёки ота-она ўрнини босувчи шахслар назоратисиз ва қаровисиз қолган;

ижтимоий жиҳатдан хавфли аҳволда бўлган оилаларда яшаётган ҳамда давлат ва жамоатчилик ёрдамига муҳтож бўлган;

ихтисослаштирилган ўқув-тарбия муассасаларини, етим болалар ва ота-она қарамоғидан маҳрум бўлган болалар учун таълим муассасаларини ёхуд бошқа болалар муассасаларини ўзбошимчалик билан тарк этганлар;

ота-онаси қарамоғидан маҳрум бўлган қонунчилик ҳужжатларида белгиланган ёшда бўлганлар;

ижтимоий хавфли қилмишлар содир этган, лекин жиноий жавобгарликка тортиш мумкин бўлган ёшга тўлмаган ёхуд руҳий ҳолатининг бузилганлиги билан боғлиқ бўлмаган ҳолда ривожланишда ўз ёшига нисбатан анча орқада қолиши оқибатида содир этган қилмишининг аҳамиятини тўла равишда англаб этишга қодир бўлмаганлар, агар вояга етмаганларнинг ҳаёти ва соғлигини муҳофаза қилишни таъминлаш ёки улар томонидан такроран ижтимоий хавфли қилмишлар содир этилишининг олдини олиш зарур бўлса, шунингдек, вояга етмаганларнинг шахси аниқланмаган ёхуд унинг аниқ яшаш жойи бўлмаса ёки ўзлари ижтимоий хавфли қилмишлар содир этган Ўзбекистон Республикаси худудида доимий яшамаётган бўлса;

маъмурий жавобгарликни келтириб чиқарадиган ҳукуқбузарликларни содир этганлар, агар уларнинг шахси аниқланмаган бўлса ёхуд уларнинг аник яшаш жойи бўлмаса ёки ўзлари ҳукуқбузарликлар содир этган Ўзбекистон Республикаси ҳудудида доимий яшамаётган бўлса;

ўзининг ихтисослаштирилган ўқув-тарбия муассасасига жойлаштирилиши тўғрисидаги масаланинг суд томонидан кўриб чиқилишини вақтинча кутиб турганлар;

суднинг ажримига кўра ихтисослаштирилган ўқув-тарбия муассасасига юборилаётганлар.

12. Марказлардан вояга етмаган шахсни чиқариш учун қуйидагилардан бири асос бўлади:

вояга етмаган шахснинг ота-онасига ёки уларнинг ўрнини босувчи шахслар (vasiyilik ёки ҳомийлик органи)га топширилиши;

республика ўқув-тарбия муассасасига қабул қилиниши;

болалар-мехрибонлик уйига қабул қилиниши;

ихтисослаштирилган таълим муассасасига қабул қилиниши;

вояга етмаган шахсда марказда қолишига тўсқинлик қилувчи касаллик аниқланганлиги сабабли уни соғлиқни сақлаш муассасасига юборилиши;

олиб келинган вояга етмаган шахснинг 18 ёшга тўлиши.

4-боб. Назоратсиз ва қаровсиз қолган вояга етмаганларни аниқлаш ва уларни қабул қилиш тартиби

13. Вояга етмаганлар масалалари бўйича инспектор-психологлар таълим муассасаларида, профилактика инспекторлари хизмат ҳудудида, маҳалла фуқаролар йиғинлари раислари оиласарда ўрганиш (кузатиш) ва профилактик тадбирларни амалга ошириш жараёнида қаровсиз болаларни аниқлайди.

14. Вояга етмаган шахснинг қаровсиз қолганлиги давлат идоралари, нодавлат нотижорат ташкилотлар ва фуқаролар томонидан аниқланган ҳолларда улар бу тўғрисида профилактика инспекторига хабар беради.

15. Профилактика инспектори бирламчи ўрганиш натижаларига кўра бола қаровсиз қолганлиги тўғрисида хulosага келган тақдирда, ушбу хulosани маҳаллий жамоат хавфсизлиги хизмати бошлиғига тақдим этади, маҳаллий жамоат хавфсизлиги хизмати бошлиғи эса, хulosани кўриб чиқиб, болани Марказга қабул қилиш юзасидан йўлланма тайёрлайди ва уни Марказга юборади.

16. Марказ ходимлари 5 соат ичидаги махсус автотранспорт воситасида қаровсиз бола сақланаётган манзилга етиб келиб, уни қабул қилиб олади ва белгиланган тартибда Марказга олиб бориб жойлаштиради.

17. Марказ бошлиғи ҳудудий ички ишлар органлари раҳбарининг ўринбосари – жамоат хавфсизлиги хизмати бошлиғи (Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармаси бошлигининг ўринбосари – ҳукуқбузарликлар

профилактикаси бошқармаси бошлиғи)га қаровсиз бола қабул қилингандыктың ҳақида навбатчылык қисми орқали хабар беради.

18. Марказ бошлигининг сўровига асосан ҳудудий соғлиқни сақлаш муассасаси мутахассислари 3 соат ичида Марказга етиб келиб, қаровсиз болани белгиланган тартибда тиббий текширувдан ўтказади.

Тиббий текширув хulosасига кўра қаровсиз боланинг даволанишга муҳтожлиги (ақлий ва руҳий ривожланишда ёшига нисбатан орқада қолган, тан жароҳати, касаллиги, ҳомиладорлиги) аниқланган ҳолларда у даволаниш учун тегишли соғлиқни сақлаш муассасасига ёки ақлий ва руҳий ривожланишда ёшига нисбатан орқада қолаётган болаларга мўлжалланган муассасага жойлаштирилади.

19. Марказ 48 соат ичида қаровсиз боланинг шахсини аниқлайди, унинг ўқиши ва хулқ-атворини, оиласидаги муҳитни ҳамда қаровсиз қолишига сабаб бўлган омилларни тўлиқ ўрганади, боланинг ижтимоий-хуқуқий ҳолатига баҳо бериш натижасига кўра ижобий хulosага келса, уни ота-онаси (ота-она ўрнини босувчи шахслар)га топширади.

Марказдан ота-онаси (ота-она ўрнини босувчи шахслар)га топширилган боланинг ўқиши, хулқ-атвори ва оиласидаги муҳит бир йил давомида вояга етмаганлар масалалари бўйича инспектор-психологлар томонидан маҳалла ва оилани қўллаб-куватлаш органлари билан биргаликда мониторинг қилиб борилади.

Мониторинг давомида боланинг ижтимоий жиҳатдан хавфли аҳволда қолаётганлиги кузатилса, уни белгиланган тартибда Марказга қайтариш чоралари кўрилади.

20. Марказ боланинг ижтимоий-хуқуқий ҳолатига баҳо бериш натижасига кўра унинг ижтимоий жиҳатдан хавфли аҳволдаги оиласада яшаётганлиги ва давлат ёрдамига муҳтожлиги тўғрисида хulosага келса, ушбу болани Марказда 48 соатдан ортиқ, бироқ 30 кундан (зарурат бўлганда 45 кундан) кўп бўлмаган вақт давомида сақлаш ҳақида судга илтимоснома киритади.

Ушбу илтимоснома 24 соат ичида Марказда сайёр ёки онлайн шаклда ўтказиладиган ёпиқ суд мажлисида кўриб чиқилади.

Суд илтимосномани кўриб чиқиш жараёнида қаровсиз боланинг ота-онаси (ота-она ўрнини босувчи шахслар) рози бўлмаган ҳолда ҳам уни Марказга ва келгусида ихтисослаштирилган таълим муассасасига қабул қилиш масаласини кўриб чиқади.

21. Қаровсиз боланинг доимий яшаш жойи бошқа минтаقا ҳудудида бўлса, Марказ 48 соат ичида уни тегишли ҳудуддаги Марказга олиб бориб топширади.

22. Вояга етмаганларни 48 соатдан кўп бўлмаган муддатга Марказларга қабул қилишга туман (шахар) ички ишлар органлари бошлиqlари ёки Марказ бошлиғи ёхуд унинг ўринбосарларининг қарори асос бўлади.

Вояга етмаганларни 48 соатдан кўп бўлган муддатга Марказларга қабул қилиш учун суднинг қонуний кучга кирган ажрими асос бўлади.

23. Хуқуқбузарликлар профилактикасини бевосита амалга оширувчи ҳамда унда иштирок этувчи органлар ва муассасалар томонидан вояга етмаганлар назоратсиз ва қаровсиз қолганлиги аниқланганда вояга етмаганлар марказга қабул қилиш учун хужжатларни расмийлаштириш мақсадида туман (шахар) ички ишлар органларининг энг яқин таянч пунктига ёки Марказга олиб келинади.

Вояга етмаганларни марказларга қабул қилиш борасидаги тадбирлар мазкур Низомга иловага мувофиқ схема асосида амалга оширилади.

24. Марказ бошлиғи ёки унинг ўринбосарлари вояга етмаган шахс ушбу Марказга қабул қилинганлиги тўғрисида мазкур Марказ жойлашган худуддаги прокурорни ва вояга етмаганлар ишлари бўйича идоралараро комиссияни зудлик билан, лекин узоги билан 24 соатдан кечиктирмасдан хабардор қиласди.

25. Вояга етмаганлар ишлари бўйича идоралараро комиссия тақдим этилган хужжатларни зудлик билан кўриб чиқиб, 48 соатдан кўп бўлмаган муддатда туман (шахар) ички ишлар органлари ёки марказ бошлигининг ёхуд унинг ўринбосарларининг вояга етмаганни Марказга қабул қилиш тўғрисидаги қарорини келишиб беради.

26. Вояга етмаганлар ва уларнинг буюмлари Марказга жойлаштирилишидан олдин бир жинсга мансуб икки ёки ундан ортиқ шахслар иштирокида шахсий кўриқдан ўтказилади.

Шахсий кўриқ натижасида тан жароҳати ҳолатлари аниқланганда ички ишлар органларининг навбатчилик қисмларига хабар берилади ҳамда Марказда сақланиши ман этилган буюмлар олиб қўйилади ва ўтказилган шахсий кўриқ натижасига кўра далолатнома расмийлаштирилади.

27. Марказга олиб келиниши тақиқланган буюмлар рўйхати Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги томонидан тасдиқланган шаклда юритилади.

28. Пул маблағлари ёки моддий қийматга эга бўлган буюмлар, хужжатлар, шахсий ашёлар ва бошқа буюмлар Марказнинг ушбу буюмларни сақлаш учун масъул этиб тайинланган ходимига Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги томонидан тасдиқланган шаклда расмийлаштирилган далолатномага мувофиқ вактинчалик сақлаб туриш учун топширилади.

29. Марказга жойлаштирилган вояга етмаганлар тўғрисида маълумот улар Марказга олиб келинган куннинг ўзида Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги томонидан тасдиқланган шаклда юритиладиган вояга етмаганларни рўйхатга олиш китобига қайд ёзуви киритилади.

30. Марказга қабул қилинган вояга етмаганлар 48 соатгача Марказда сақланса, Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги томонидан тасдиқланган шаклдаги ҳисобга олиш карточкаси (электрон тарзда) тўлдирилади, Марказга жойлаштирилган вояга етмаганлар 48 соатдан ортиқ сақланса, унга нисбатан Ички ишлар вазирлиги томонидан тасдиқланган

шаклда ҳисобга олиш йиғмажилди юритилади. Йиғмажилд электрон тарзда юритилиши ҳам мумкин.

31. Жиноят содир этган ва жиноят содир этишда гумонланаётган, гиёхвандлик воситалари, уларнинг аналоглари ёки психотроп моддалар, шунингдек, таркибида кучли таъсир қилувчи моддалар мавжуд бўлган дори воситалари ёки алкоголь ичимликлар таъсирида бўлган, ногиронлик белгиси яққол кўриниб турган, ақли норасо бўлган вояга етмаганлар ҳамда 18 ёшга тўлганлигини тасдиқловчи ҳужжатлари бўлган шахслар Марказга қабул қилинмайди.

5-боб. Марказда вояга етмаганларни сақлаш тартиби

32. Марказда назоратсиз ва қаровсиз қолган вояга етмаганлар ўттиз кунгача бўлишлари мумкин. Истисно ҳолларда бу муддат марказ бошлиғи ёки ўринбосарининг илтимосномасига кўра, суднинг ажрими асосида қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда ўн беш кунгача узайтирилиши мумкин.

33. Куйидагилар вояга етмаганнинг Марказда бўлиш муддатига кирмайди:
эълон қилинган карантин ёки фавқулодда ҳолатлар даври;
вояга етмаганнинг соғлиқни сақлаш муассасасининг ҳужжати билан тасдиқланган ва уни оиласига қайтариш ёки тегишли муассасага юборишга тўсқинлик қилаётган касаллик даври;
суднинг илтимосномани қаноатлантириш ва вояга етмаганни республика ўкув-тарбия муассасаларига жойлаштириш тўғрисидаги ажрими юзасидан берилган шикоят (протест)нинг кўриб чиқилиш вақти.

34. Марказга қабул қилинган вояга етмаганлар 20 нафардан ортиқ бўлмаган гуруҳларга тақсимланади. Ўғил болалар ва қиз болалар алоҳида ётоқхоналарга жойлаштирилади.

35. Вояга етмаганлар Марказни ўзбошимчалик билан тарк этишини, ҳукуқбузарлик содир этилишини истисно этувчи хавфсиз шароитларда сақланади ва кеча-кундуз Марказ ходимлари назорати остида бўладилар.

36. Марказда сақланаётган вояга етмаганларнинг марказ бошлиғи томонидан тасдиқланадиган кун тартибига риоя этишлари навбатчи ходимлар томонидан назорат қилинади. Навбатчи ходимлар таркиби, иш вақти ва хизмат вазифалари марказ бошлиғи томонидан белгиланади.

37. Марказда сақланаётган вояга етмаганлар қуйидаги ҳукуқларга эга:
ота-онасини ёки уларнинг ўрнини босувчи шахсларни ўзининг Марказга олиб келинганлиги ёки жойлаштирилганлиги тўғрисида хабардор қилиш;

вояга етмаганлар ўртасида назоратсизлик ва ҳукуқбузарликларнинг профилактикасини амалга оширувчи органлар ҳамда муассасаларнинг қарорлари ва мансабдор шахсларининг ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) юзасидан юқори турувчи органларга, прокуратура органларига ёки судга шикоят қилиш;

ўзгаларнинг шаъни ва қадр-қимматини камситмайдиган инсоний муомалада бўлиш;

чекланмаган миқдорда телефонда сўзлашув, бошқа алоқа воситалари орқали мулоқот ҳамда учрашувга келган оила аъзолари ва яқин қариндошлари билан учрашиш, посилкалар, бандероллар, хат ва телеграммалар олиш ҳамда жўнатиш;

тасдиқланган меъёрлар бўйича бепул овқат, кийим-кечак, пойабзал ва бошқа ашёвий таъминот буюмларини олиш.

6-боб. Марказда вояга етмаганлар билан якка тартибдаги профилактика ишларини ташкил этиш тартиби

38. Марказда сақланаётган вояга етмаганлар билан якка тартибдаги профилактика ишларини ташкил этиш доирасида қуидаги тадбирлар амалга оширилади:

а) ички ишлар органлари доимий равишда:

вояга етмаганлар томонидан содир этилган ҳуқуқбузарлик ҳолатлари, уни содир этишда қатнашган шахсларни, вояга етмаганларни ҳуқуқбузарлик ёки бошқа ғайриижтимоий хатти-ҳаракатлар содир этишга жалб қилиш ҳолатларини, вояга етмаганларга нисбатан ғайрихуқукий ҳаракатлар содир этилганлик ҳолатларини аниқлайди;

вояга етмаганларни моддий таъминлаш, тарбиялаш ва уларга таълим бериш бўйича ўз мажбуриятларини бажаришдан бўйин товлаётган ёки лозим даражада бажармаётган ёхуд вояга етмаганларнинг хулқ-авторига салбий таъсир кўрсатаётган ёки улар билан шафқатсиз муомалада бўлаётган ота-оналарни ёки уларнинг ўрнини босувчи шахсларни аниқлайди, уларга нисбатан қонунчилик ҳужжатларида назарда тутилган таъсир чораларини қўллаш тўғрисида тегишли давлат органлари ва бошқа ташкилотларга хабар беради;

шахси аниқланмаган вояга етмаганлар бўйича, унинг ота-онаси ёки уларнинг ўрнини босувчи шахслар ҳақидаги маълумотларни олиш юзасидан давлат органлари, нодавлат нотижорат ташкилотларга ҳамда фуқаролик жамияти институтларига сўровлар юборади;

вояга етмаганни топиб олиш шароитлари, юриш йўли, транспорт тури, тахминий яшаш жойлари, кун кечириш учун зарур бўлган пул маблағлари ва манбалари ҳамда шахсини аниқлаш учун аҳамиятга молик бошқа ҳолатларни аниқлаш йўли билан вояга етмаганнинг шахсини аниқлаш чораларини кўради;

вояга етмаганнинг шахси аниқланганидан сўнг бир сутка мобайнида тегишли ички ишлар органларига, ота-онаси ёки уларнинг ўрнини босувчи шахсларга, шунингдек, манфаатдор давлат органлари ва фуқаролик жамияти институтларига вояга етмаганнинг бўлиб турган жойи ҳақида маълумотлар юборади;

олиб келинган вояга етмаганларни республика ўкув-тарбия муассасаларига ёхуд вазирлик ва идоралар тасарруфидаги умумтаълим, ихтисослаштирилган таълим муассасаларига жойлаштирилиши мақсадга мувофиқлиги ҳақида вояга етмаганлар ишлари бўйича ҳудудий идоралараро комиссияга хulosса тақдим этади;

б) таълим соҳасидаги давлат бошқаруви органлари ва таълим муассасалари доимий равища:

вояга етмаганларнинг мусиқа, рассомчилик, адабиёт, театр ва санъатнинг бошқа турларига қизиқишларини ошириш мақсадида малакали мутахассисларни жалб қиласди;

вояга етмаганларни жисмоний чиниқтириш ва спорт соҳасидаги қобилиятларини намоён қилишлари учун зарур шароитлар яратиб беради;

вояга етмаганлар орасида компьютер технологиялари ва Интернетдан фойдаланишини ташкил этиш ҳамда Интернет ахборот тармоғи орқали электрон кутубхона тизимларига кириш имкониятини яратади;

вояга етмаганларнинг орасида китобхонликни кенг тарғиб қилиб, китобхонлик маданиятини шакллантириш мақсадида Марказда мавжуд кутубхоналарни янги адабиётлар билан тўлдириб боради;

вояга етмаганларга белгиланган тартибда дарс машғулотларини ўтказади;

вояга етмаганнинг турмуш тарзи, алоқалари ва ниятини, унинг шахсий фазилатлари, қизиқишлари, ўзбошимчалик билан ўқишини тўхтатиши, оиладан, таълим муассасаларидан кетиб қолиши сабабларини аниқлади;

в) соғлиқни сақлаш соҳасидаги давлат бошқаруви органлари ва соғлиқни сақлаш муассасалари доимий равища:

вояга етмаганларга тиббий ёрдам кўрсатади, белгиланган муддатларда тиббий текширувларни амалга оширади;

республика ўқув-тарбия муассасасига ёхуд вазирлик ва идоралар тасарруфидаги умумтаълим, ихтисослаштирилган таълим муассасаларига жойлаштирилиши режалаштирилган вояга етмаганларни республика ўқув-тарбия муассасасига қабул қилиш мумкинлигини аниқлаш учун бевосита Марказларда бепул тиббий текширувдан ўтказади;

Марказда санитария-гигиена меъёрлари талабларига риоя этилишини таъминлайди;

г) Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазирлиги ва унинг худудий органлари доимий равища:

Марказга жойлаштирилган вояга етмаганларнинг оиласидаги ички муносабатни ва шахсларо муносабатларни ва ижтимоий-маънавий мухитни фуқаролар йигини орқали ўрганишни амалга оширади;

оилани ўрганиш жараёнида ундаги мавжуд муаммоларни бартараф этиш, оиладаги ижтимоий мухитни соғломлаштиришга қаратилган чора-тадбирларни амалга оширишда фуқаролар йигинларига амалий ёрдам кўрсатади;

вояга етмаган нотинч ва муаммоли оилаларда истиқомат қилаётган бўлса, ушбу оиланинг маънавий-ахлоқий мухитни соғломлаштириш, низоли ҳолатларнинг олдини олиш, оилавий муносабатларни мустаҳкамлаш ва миллий менталитетга зид бўлган хавф-хатарларни бартараф этиш борасидаги ишларни ташкил этади;

вояга етмаганни имкон қадар ота-онаси ёки ота-онаси ўрнини босувчи шахслар ёхуд васий ёки ҳомийлар тарбиясида қолиши бўйича тегишли чора-тадбирларни амалга оширади;

д) Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ҳамда унинг ҳудудий органлари ҳар ойда камида икки маротаба:

Марказга қабул қилинган ижтимоий жиҳатдан оғир аҳволда бўлган вояга етмаганлар учун иш жойлари квотасини белгилаш бўйича аниқ мақсадга йўналтирилган комплекс чора-тадбирларни амалга оширади;

вояга етмаганларнинг Марказдан чиқиши даврида вояга етганлари ичидан ишсиз бўлганларини ишга жойлаштириш ёки меҳнат бозорининг реал талабларидан келиб чиқсан ҳолда касб-хунарга тайёрлаш чораларини кўради;

бўш иш ўринлари базасидан фойдаланган ҳолда Марказдан чиқарилаётган 18 ёшга тўлган ёшларга бўш иш ўринлари тўғрисида маълумотлар тақдим этади;

Марказга қабул қилинганлар ўртасида меҳнат хукуқлари ва муҳофазаси масалалари бўйича кенг ахборот-тушунтириш ишларини олиб боради.

39. Марказ томонидан сақланаётган вояга етмаганлар билан якка тартибдаги профилактика ишларини самарали ташкил этиш доирасида қонунчилик хужжатларига мувофиқ бошқа ташкилотлар ҳамда фуқаролик жамияти институтлари жалб этилиши мумкин.

7-боб. Вояга етмаган шахсни ота-онасига ёки уларнинг ўрнини босувчи шахсларга топшириш

40. Марказ томонидан вояга етмаганларни ота-онасига ёки уларнинг ўрнини босувчи шахслар (vasiylik va ҳомийлик органлари)га ёхуд уларнинг вакилларига топшириш далолатнома расмийлаштириш орқали амалга оширилади ва бу ҳақида вояга етмаганларни Марказга қабул қилиш китобига тегишли қайд ёзуви киритилади.

41. Вояга етмаганлар оиласига Марказ ходимлари кузатувида қайтарилади.

Вояга етмаганлар ота-онаси ёки уларнинг ўрнини босувчи шахслар, шунингдек, уларнинг вакилларига бериб юборилиши мумкин.

42. Ота-онаси ёки унинг ўрнини босувчи шахсларнинг вояга етмаган фарзандини Марказдан олиб кетиш имконияти йўқлиги аниқланган тақдирда, вояга етмагани яшаш манзилига қузатиб бориш Марказ томонидан амалга оширилади.

43. Ота-онаси ёки уларнинг ўрнини босувчи шахсларга топширилган вояга етмаганнинг яшаш шароити ўзини ўзи бошқариш органлари ҳамда ички ишлар органлари ходимлари томонидан уч ой мобайнида мониторинг қилиб борилади.

44. Вояга етмаганнинг яшashi учун зарур шароитлар йўқлиги ёки бошқа сабабларга кўра яшаш жойига қайтиш имкони бўлмаган тақдирда, марказ бошлиғи бу ҳақида уни қабул қилиш тўғрисидаги масалани ҳал этиш учун унинг яшаш жойи бўйича вояга етмаганлар ишлари бўйича идоралараро

комиссияга хабарнома юборади, шунингдек, васийлик ва ҳомийлик органлари билан ҳамкорликда вояга етмаганни тегишли муассасага жойлаштириш чораларини кўради.

8-боб. Вояга етмаган шахсни республика ўқув-тарбия муассасасига жойлаштириш

45. Қўйидаги ҳолларда 14 ёшдан 18 ёшгacha бўлган вояга етмаганларни республика ўқув-тарбия муассасаларига қабул қилиш юзасидан Марказ томонидан вояга етмаганлар ишлари бўйича худудий идоралараро комиссияларга хulosат тақдим этилади:

ижтимоий хавфли қилмишлар содир этган, лекин жиноий жавобгарликка тортиш мумкин бўлган ёшга тўлмаган ёхуд руҳий касаллик билан боғлиқ бўлмаган ҳолда ривожланишда ўз ёшига нисбатан орқада қолиши оқибатида содир этган қилмишининг моҳиятини тўлиқ англаб етишга қодир бўлмаган;

айблилиги тўғрисидаги масала ҳал қилинмасдан жиноий жавобгарлиқдан озод қилинган, тегишли материаллар вояга етмаганлар ишлари бўйича идоралараро комиссияга кўриб чиқиш учун топширилган бўлса;

ўқув-тарбия муассасаларига жойлаштириш тариқасидаги мажбурлов чораси қўлланилган ҳолда жиноий жазодан озод қилинган бўлса;

якка тартибдаги профилактика иши олиб борилаётганлигига қарамасдан мунтазам равишда ҳукуқбузарликлар ёки бошқа ғайриижтимоий хатти-ҳаракатлар содир қилишни давом эттираётган бўлса.

46. Марказ томонидан вояга етмаганларни республика ўқув-тарбия муассасаларига жойлаштириш суд ажримиға асосан амалга оширилади.

47. Марказ вояга етмаганни жинсига қараб тегишли республика ўқув-тарбия муассасасига жойлаштириш чораларини кўради.

48. Республика ўқув-тарбия муассасаларига жойлаштирилиши лозим бўлган вояга етмаганлар ушбу муассасаларга тегишли ҳужжатлари расмийлаштирилгандан сўнг қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ юборилади.

9-боб. Вояга етмаган шахсни “Мехрибонлик” уйига ёки ихтисослаштирилган таълим муассасасига жойлаштириш

49. Вояга етмаганларни меҳрибонлик уйларига жойлаштириш вояга етмаганлар ишлари бўйича идоралараро комиссия қарорига мувофиқ, васийлик ва ҳомийлик органлари томонидан Марказ ходимлари билан ҳамкорликда амалга оширилади.

50. Ҳудудий ички ишлар органлари раҳбарининг ўринбосари – жамоат хавфсизлиги хизмати бошлиғи (Тошкент шаҳар ички ишлар бош бошқармаси бошлигининг ўринбосари – ҳукуқбузарликлар профилактикаси бошқармаси бошлиғи)нинг сўровига асосан уч кун ичидан вояга етмаганлар ишлари бўйича минтақавий идоралараро комиссиянинг сайёр ёки онлайн шаклдаги йиғилиши Марказда ўтказилади ҳамда қаровсиз болани унинг хулқ-атвори, психологик портрети, ёши, иқтидори, қобилияти, қизиқишлари ва бошқа омилларни инобатга олган ҳолда тегишли ихтисослаштирилган таълим

муассасасига жойлаштириш тұғрисида қарор қабул қилинади, қарор нусхаси тегишли вазирлик ёки идорага юборилади.

51. Тегишли вазирлик ёки идора уч кун ичида вояга етмаганлар ишлари бүйича мінтақавий идоралараро комиссиянинг қарорига мувофиқ болани ўқишиңде қабул қилиш тұғрисида йўлланмани ўзига бевосита бўйсунувчи ихтисослаштирилган таълим муассасасига, йўлланманинг нусхасини эса Марказга юборади.

52. Марказ йўлланмага мувофиқ 48 соат ичида болани тегишли ихтисослаштирилган таълим муассасасига олиб бориб топширади.

53. Ихтисослаштирилган таълим муассасаси ўқув йили давомида (тегишли синфлар учун белгиланган ёшларга мувофиқ равишда) ўзи бевосита бўйсунувчи вазирлик ёки идоранинг йўлланмасига мувофиқ қаровсиз болани қабул квотасидан ташқари 5 фоиз миқдорида ажратилган қўшимча квоталар доирасида синов ва имтиҳонларсиз ўқишиңде қабул қиласди.

10-боб. Вояга етмаган шахсни кузатиб бориш

54. Яшаш (қабул қилиш) жойига юборилаётган вояга етмаганлар белул йўлкира чиптаси, шунингдек, белгиланган нормаларда йўл учун озиқ-овқат ёки пул маблағлари билан таъминланади. Зарурат бўлганда вояга етмаганларга алоҳида кийим-кечак ва пойабзal буюмлари берилиши мумкин.

55. Марказ ходимлари томонидан вояга етмаганларни истиқомат қилиш жойига кузатиб бориш (жойлаштириш) қўйидаги тартибда амалга оширилади:

1–2 нафар вояга етмаганни кузатиб бориш учун 2 нафар;

3–4 нафар вояга етмаганни кузатиб бориш учун 2–4 нафар;

5 ва ундан ортиқ вояга етмаганни кузатиб бориш учун 4–10 нафар.

56. Вояга етмаганларни яшаш (қабул қилиш) жойига кузатиб бориш Марказнинг шаҳодатланган ходимлари томонидан амалга оширилади. Вояга етмаганнинг соғлиғи билан боғлиқ ҳолат юзага келган ҳолларда хизмат сафарига тиббий ходимлар ҳам жалб этилиши мумкин.

57. Агарда кузатувда уч ёки ундан ортиқ ходим иштирок этадиган ҳолат юзага келса, марказ бошлиғи ҳудудий бўлинмалар бошлиқларига қўшимча ходим ажратишга руҳсат берилиши юзасидан билдирги ёzádi.

58. Марказ бошлиқлари ҳудудий бўлинмалар бошлиқлари руҳсати билан хизмат сафарига юборилаётган ходимлар билан вояга етмаганни кузатиб бориш ва жойлаштириш юзасидан белгиланган тартибда йўриқнома ўтказиб, уларнинг орасидан унвони ва лавозими юқори бўлган ходимни гурух раҳбари этиб белгилаб, йўриқнома баёни билан тасдиқлайди.

59. Кузатилаётган вояга етмаганларга тегишли бўлган ҳужжатлар, улар тұғрисидаги батағсил маълумотлар Марказнинг ижтимоий ходими ҳамда психология томонидан тайёрланиб, вояга етмаганнинг барча буюмлари билан бирга хизмат сафарига юборилаётган ходимларга тақдим этилади.

Вояга етмаганни Марказга қабул қилишда улардан вақтингчалик сақлаб туриш учун олинган пуллар, ҳужжатлар, шахсий ашёлар ва бошқа буюмлар

тилхат билан унинг ота-оналарига ёки ота-она ўрнини босувчи шахсларга, шунингдек, васийлик ва ҳомийлик органлари, таълим муассасаси вакилларига ёки қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ бошқа шахсларга эса далолатнома орқали топширилади.

60. Марказдаги вояга етмаганларни кузатишда транспорт воситаларнинг барча турларидан фойдаланилади. Кузатишга сарф бўладиган маблағлар белгиланган тартибда вояга етмаганларни марказда сақлаш учун республика бюджетидан ажратиладиган маблағлар ҳисобидан қопланади.

61. Республика ўқув-тарбия муассасаларини, етим болалар ва ота-она қарамоғидан маҳрум бўлган болалар учун мўлжалланган таълим муассасаларини ёхуд бошқа болалар муассасаларини ўзбошимчалик билан тарк этганлиги учун Марказда сақланаётган вояга етмаганлар, агар ушбу муассасалар ёки Марказ бошқа худудларда жойлашган бўлса, вояга етмаган тегишлилиги бўйича Марказ ходимлари кузатувида, агар ушбу муассасалар Марказ билан битта худудда жойлашган бўлса, тегишли муассаса вакиллари кузатувида қайтарилади.

Марказ ҳамда ушбу банднинг биринчи хатбошида кўрсатиб ўтилган муассасаларнинг вакиллари вояга етмаган топилганлиги ҳақидаги хабарнома олингандан сўнг уч қун мобайнида вояга етмаганни олиб кетиш учун Марказга етиб келиши шарт.

62. Чет эл фуқароларининг Ўзбекистон Республикаси худудида ота-она қарамоғидан маҳрум бўлган вояга етмаган фарзандларини ватанларига қайтариш Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномалари ва қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ ҳал этилгунга қадар Марказда сақланади.

63. Ўзбекистон Республикаси Транспорт вазирлиги ва унинг худудий бўлинмалари Марказлар ходимларига вояга етмаганларни олиб келиш ва уларни яшаш жойларига олиб боришда навбатдан ташқари чипта (шаҳарлараро ва халқаро йўналишларида) сотиб олишларида амалий ёрдам кўрсатади.

64. Ўзбекистон Республикаси Транспорт вазирлиги ва унинг худудий бўлинмалари ҳамда Ички ишлар вазирлиги Транспортда жамоат хавфсизлигини таъминлаш бош бошқармаси вояга етмаганларни кузатаётган Марказ ходимларига вояга етмаганларни бир транспортдан бошқа транспортга ўтиш чоғида ва йўлнинг охирги пунктларида қўриқлашга, кузатув вақтида қочиб кетган вояга етмаганларни қидиришга ваколатлари доирасида кўмаклашади.

11-боб. Марказ фаолиятини ташкил этиш тартиби

65. Марказ қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда Вазирлар Маҳкамаси томонидан ташкил этилади.

Марказ санитария-гигиена меъёрлари ва ёнгин хавфсизлиги қоидаларига жавоб берадиган, вояга етмаганларни хавфсиз сақлаш учун яроқли биноларда, қоида тариқасида, вилоят марказларида ташкил этилади.

66. Марказга хизмат кўрсатувчи тиббиёт ходимлари ҳамда вояга етмаганларга таълим-тарбия бериш борасидаги тадбирларни амалга

оширувчи тарбиячи педагоглар қонунчилик хужжатлариға мувофиқ туну-кун Марказда фаолият олиб боради.

67. Марказнинг ташкилий тузилмаси ва штат бирликлари Ўзбекистон Республикаси ички ишлар вазири томонидан Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси билан келишилган ҳолда белгиланади.

68. Марказга бевосита раҳбарликни тегишли равишда ҳудудий бўлинмалар бошлиqlари томонидан тайинланадиган бошлик (кейинги ўринларда – Марказ бошлиғи) амалга оширади.

69. Марказ бошлиғи Марказ номидан фаолият кўрсатади, унинг манфаатларини ифодалайди, қонунчилик хужжатларида белгиланган тартибда шартномалар тузади.

70. Марказ бошлиғи:

Марказ ваколати доирасига кирувчи масалалар бўйича буйрук ва қарорлар қабул қиласди ҳамда Марказга юклangan вазифаларнинг бажарилиши учун шахсан жавоб беради;

Марказ фаолиятида қонунийликни таъминлаш чораларини кўради, ходимларнинг касбий тайёргарлиги ва интизоми, хизмат фаолияти юзасидан назоратни амалга оширади;

ўз ўринбосарининг ваколатларини белгилайди, ходимлар ўртасида вазифаларни тақсимлайди, ички тартиб ва Марказда сақланаётган вояга етмаганларнинг хулқ-атвори қоидалари ва кун тартибини тасдиқлайди;

ўз ваколатлари доирасида Марказнинг барча ходимлари учун мажбурий бўлган буйруқлар чиқаради ва кўрсатмалар беради.

71. Тегишлилиги бўйича ҳудудий бўлинмалар хукуқбузарликлар профилактикаси бошқармалари, вояга етмаганлар ва ёшлар ўртасида хукуқбузарликлар профилактикаси фаолиятини мувофиқлаштириш бўлинма (гурухлари) Марказ фаолиятини (хўжалик ва молиявий фаолияти бундан мустасно) мониторинг қилиб боради ҳамда уларнинг фаолиятини такомиллаштириш юзасидан таклифларни Ички ишлар вазирлиги раҳбариятига тақдим этиш учун ҳудудий бўлинмалар раҳбариятига киритади.

12-боб. Марказнинг фаолиятини молиялаштириш, унинг мол-мулки ва молия-хўжалик фаолияти

72. Марказ фаолиятини молиялаштириш қонунчилик хужжатларида белгиланган тартибда қуидаги манбалар ҳисобига амалга оширилади:

Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетидан ажратилган маблағлар;
ҳомийлик хайриялари;
қонунчилик хужжатларида тақиқланмаган бошқа манбалар.

73. Марказ фаолияти тегишли молия органларида рўйхатдан ўтказилган ва қонунчилик хужжатларида белгиланган тартибда тасдиқланган харажатлар сметаси асосида молиялаштирилади.

74. Марказ Ички ишлар вазирлиги томонидан белгиланган тартибда техника воситалари, транспорт воситалари, мебель, жиҳозлар ва бошқа мол-мулк билан таъминланади.

75. Марказ ходимларининг иш ҳақи қонунчилик хужжатларига мувофиқ белгиланади.

76. Марказнинг молиявий-статистика ҳисоботлари ҳудудий бўлинмалар молия бўлимлари томонидан юритилади.

77. Марказнинг молия-хўжалик фаолиятини назорат қилиш молия органлари томонидан амалга оширилади.

13-боб. Якунловчи қоидалар

78. Ваколатли органлар томонидан эълон қилинган карантин ва фавқулодда ҳолатлар даврида Марказга қабул қилинган вояга етмаганлар карантин тугагунга қадар ёки фавқулодда ҳолатлар бартараф этилгунига қадар сақланади.

Карантин даврида Марказга вояга етмаганлари қабул қилиш вақтинча тўхтатилади.

79. Марказда вояга етмаганларни овқатлантириш ва бошқа майший хизматлар аутсорсинг хизматини жалб қилиш орқали ташкил этилади ва амалга оширилади.

80. Марказда вояга етмаганларни овқатлантириш ва бошқа майший хизматлар учун пул маблағлари йиллик буюртмалар бўйича белгиланади ва аутсорсинг хизматлари учун келишилган ҳисоб-китоблар, озиқ-овқат нархлари белгиланган меъёрлар асосида йил бўйича режалаштирилади.

81. Марказ ходимлари штат бирликларини ўзgartариши ҳамда уларни ўзининг функцияси билан боғлиқ бўлмаган ишларга жалб этиш Ўзбекистон Республикаси ички ишлар вазири рухсати билан амалга оширилади.

82. Марказ ходимлари хизматни фуқаролик кийимида олиб боради. Марказ ходимлари қонунчилик хужжатларига мувофиқ белгиланган байрам кунлари, йиғилишларда, ўқув машғулотлари ўтказилган вақтларда хизмат кийимида бўлишади.

83. Марказни қайта ташкил этиш ва тугатиш қонунчилик хужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

84. Мазкур Низом талаблари бузилишида айбдор бўлган шахслар қонунчилик хужжатларига мувофиқ жавобгар бўладилар.

Ички ишлар органларининг вояга етмаганларга
ижтимоий-хукукий ёрдам кўрсатиш марказлари
тўғрисидаги низомга
илова

**Вояга етмаганларни ички ишлар органлари вояга етмаганларга ижтимоий-хукукий ёрдам кўрсатиш марказларига қабул қилиши
СХЕМАСИ**

Босқичлар	Субъект	Бажариш механизми	Бажариш муддатлари
1-босқич	Хукуқбузарликлар профилактикасини бевосита амалга оширувчи ҳамда унда иштирок этувчи орган ва муассасалар	<p>1. Хукуқбузарликлар профилактикасини бевосита амалга оширувчи ҳамда унда иштирок этувчи орган ва муассасалар томонидан ўтказилган тадбирлар ёки бевосита хизмат фаолияти жараёнида ёхуд тегишли маълумотлар асосида назоратсиз ва қаровсиз қолган вояга етмаганлар аниқланади.</p> <p>2. Аниқланган назоратсиз ва қаровсиз қолган вояга етмаганлар ички ишлар органлари таянч пунктига олиб келиб, улар тўғрисида зудлик билан васийлик ва ҳомийлик органларига хабар берилади.</p>	Аниқланганда зудлик билан
2-босқич	Васийлик ва ҳомийлик органлари	<p>Васийлик ва ҳомийлик органлари олинган хабарлар бўйича 3 соат ичida вояга етмаганин қабул қилишининг қуйидаги турларидан бири бўйича ички ишлар органларига хулоса тақдим қиласди:</p> <p>ота-онасига ёки уларнинг ўрнини босувчи шахсларга топширилади;</p> <p>васийлик ёки ҳомийликка олган шахсларга топширилади;</p> <p>оила тартибида (патронат) қабул қилинади;</p> <p>ота-онасига ёки уларнинг ўрнини босувчи ёхуд васийлик ва ҳомийликка олган шахсларда уларни қабул қилиш имкони мавжуд бўлмаган ҳолларда Марказга қабул қилинади.</p>	3 соат ичida
3-босқич	Ички ишлар органлари, Вояга етмаганларга ижтимоий-хукукий ёрдам кўрсатиш маркази (кейинги ўринларда – Марказ)	Васийлик ва ҳомийлик органлари томонидан вояга етмаганин ота-онасига ёки уларнинг ўрнини босувчига ёхуд васийлик ва ҳомийликка топширишнинг имкони мавжуд бўлмаганлиги учун Марказга қабул қилиш бўйича тақдим этган хуносага кўра, зудлик билан вояга етмаганин Марказга қабул қилиш бўйича қарор чиқариб, уни Марказга олиб борилишини таъминлайди.	3 соат ичida

Боскичлар	Субъект	Бажариш механизми	Бажариш муддатлари
4-боскич	Марказлар	Ички ишлар органлари томонидан васийлик ва ҳомийлик органлари хулосасига кўра олиб келинган Низомнинг 11-бандида келтирилган 3 ёшдан 18 ёшгача бўлган вояга етмаганларни кечакундуз қабул қиласи ва 30 кунгача, айрим ҳолларда яна 15 кун сақланишини таъминлайди.	Кеча-кундуз қабул қилиб 30 кунгача (қўшимча 15 кун) сақлайди
5-боскич	Марказлар	Марказга қабул қилинган 3 ёшдан 18 ёшгача бўлган вояга етмаганлар тўғрисида 24 соат ичida Марказ вилоятлар, Тошкент шаҳар ва Коқақалпогистон Республикаси прокурори ва вояга етмаганлар ишлари бўйича идоралараро комиссияси хабардор қилинади.	24 соат ичida
6-боскич	Марказлар	Марказга қабул қилинган 3 ёшдан 18 ёшгача бўлган вояга етмаганларни 48 соат ичida ота-онасига ёки уларнинг ўрнини босувчи ёхуд васийлик ва ҳомийликка топшириш чорасини кўради.	48 соат ичida
7-боскич	Марказлар хукуқбузарликлар профилактикасини бевосита амалга оширувчи ёки унда иштирок этувчи орган ва муассасалар билан ҳамкорликда	1. Марказга қабул қилинган 3 ёшдан 18 ёшгача бўлган вояга етмаганларни 30 кун ичida (ёки айрим ҳолларда 15 кун қўшимча муддатда) улар билан хукуқбузарликлар профилактикасини бевосита амалга оширувчи ёки унда иштирок этувчи орган ва муассасалар Низомнинг 28-бандига мувофиқ профилактика ишлари амалга оширилади. 2. Олиб борилган профилактика ишлари натижасида вояга етмаганларни ота-онасига ёки уларнинг ўрнини босувчига ёхуд васийлик ва ҳомийликка топшириш имкони бўлмаган ҳолларда уларни қабул қилишининг қўйидаги чораларини кўради: республика ўқув-тарбия муассасаларига қабул қилиш чораларини кўради; вазирлик ва идоралар хузуридаги умумтаълим ёки ихтисослаштирилган таълим муассасаларига юборади.	30 кун (қўшимча 15 кун ҳам кириши мумкин) ичida

Вазирлар Маҳкамасининг
2021 йил 3 августдаги 490-сон қарорига
2-илова

**Вояга етмаганларга ижтимоий-хуқуқий ёрдам кўрсатиш марказларига қабул қилинган болалар биринчи навбатда
юбориладиган ихтисослаштирилган таълим муассасалари**
РЎЙХАТИ

Т/р	Худудлар	Муассасалар номи		
		Ўғил болалар учун	Қиз болалар учун	Ўғил ва қиз болалар учун
1	Фарғона вилояти			<p>Фарғона олимпия захиралари коллежи. Фарғона шаҳар 4-сон ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактаб-интернати. Кува тумани 62-сон ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактаб-интернати.</p>
2	Андижон вилояти	Фарғона “Темурбеклар мактаби” ҳарбий-академик лицейи	Андижон тумани 7-сон мусиқага ихтисослаштирилган мактаб-интернати	<p>Андижон олимпия захиралари коллежи. Андижон шаҳар олимпия ва миллий спорт турлари бўйича давлат ихтисослаштирилган мактаб-интернати. Асака шаҳар 25-сон ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактаб-интернати. Шаҳриҳон тумани 2-сон ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактаб-интернати.</p>
3	Наманган вилояти			<p>Наманган олимпия захиралари коллежи. Учқўргон тумани олимпия ва миллий спорт турлари бўйича давлат ихтисослаштирилган мактаб-интернати. Давлатобод тумани 3-сон ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактаб-интернати. Давлатобод тумани 18-сон ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактаб-интернати.</p>

Т/р	Худудлар	Муассасалар номи		
		Ўғил болалар учун	Киз болалар учун	Ўғил ва қиз болалар учун
4	Самарқанд вилояти			<p>Самарқанд олимпия захиралари коллежи.</p> <p>Пастдарғом тумани 1-сон ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактаб-интернати.</p> <p>Оқдарё тумани 52-сон ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактаб-интернати.</p>
5	Қашқадарё вилояти	Шаҳрисабз “Темурбеклар мактаби” ҳарбий-академик лицейи	В. Успенский номидаги Республика ихтисослаштирилган мусиқа мактаби	<p>Қарши шаҳар олимпия ва миллий спорт турлари бўйича давлат ихтисослаштирилган мактаб-интернати.</p> <p>Гузор тумани олимпия ва миллий спорт турлари бўйича давлат ихтисослаштирилган мактаб-интернати.</p> <p>Қарши шаҳар 2-сон ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактаб-интернати.</p> <p>Шаҳрисабз тумани 6-сон ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактаб-интернати.</p>
6	Сурхондарё вилояти			<p>Термиз олимпия захиралари коллежи.</p> <p>Денов тумани олимпия ва миллий спорт турлари бўйича давлат ихтисослаштирилган мактаб-интернати.</p> <p>Денов тумани 2-сон ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактаб-интернати.</p> <p>Музработ тумани 7-сон ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактаб-интернати.</p>
7	Бухоро вилояти	Нукус “Темурбеклар мактаби” ҳарбий-академик лицейи	А. Фитрат номидаги Бухоро мақом санъатига ихтисослаштирилган мактаб-интернати	<p>Бухоро шаҳар олимпия ва миллий спорт турлари бўйича давлат ихтисослаштирилган мактаб-интернати.</p> <p>Қоракўл тумани олимпия ва миллий спорт турлари бўйича давлат ихтисослаштирилган мактаб-интернати.</p> <p>Ғиждувон тумани 8-сон ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактаб-интернати.</p> <p>Олот тумани 31-сон ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактаб-интернати.</p>

Т/п	Худудлар	Муассасалар номи		
		Ўғил болалар учун	Қиз болалар учун	Ўғил ва қиз болалар учун
8	Навоий вилояти			<p>Навоий олимпия захиралари коллежи.</p> <p>Навбахор тумани 37-сон ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактаб-интернати.</p> <p>Қизилтепа тумани 39-сон ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактаб-интернати.</p>
9	Хоразм вилояти		P.M. Глиэр номидаги Республика ихтисослаштирилган мусиқа мактаби	<p>Урганч шаҳар олимпия ва миллий спорт турлари бўйича давлат ихтисослаштирилган мактаб-интернати.</p> <p>Хива тумани олимпия ва миллий спорт турлари бўйича давлат ихтисослаштирилган мактаб-интернати.</p> <p>Ҳазорасп тумани 1-сон ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактаб-интернати.</p> <p>Урганч шаҳар 6-сон ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактаб-интернати.</p>
10	Қорақалпоғистон Республикаси			<p>Нукус олимпия захиралари коллежи.</p> <p>Элликқалъа тумани 13-сон республика ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактаб-интернати.</p>
11	Жizzах вилояти	Ички ишлар вазирлигининг ихтисослаштирилган мактаб-интернати;		<p>Жizzах олимпия захиралари коллежи.</p> <p>Жizzах шаҳар “Умид” ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактаб-интернати.</p>
12	Тошкент шаҳри	Тошкент “Темурбеклар мактаби” ҳарбий-академик лицей;	Республика хореографияга ихтисослаштирилган мактаб-интернати	<p>Республика олимпия захиралари коллежи.</p> <p>Чирчиқ олимпия захиралари коллежи.</p> <p>Гулистон олимпия захиралари коллежи.</p> <p>Ангрен шаҳар ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактаб-интернати.</p>
13	Тошкент вилояти	Кибрай “Темурбеклар мактаби” ҳарбий-академик лицей.		<p>Боёвут тумани 1-сон ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактаб-интернати.</p> <p>Гулистон тумани ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактаб-интернати.</p>
14	Сирдарё вилояти			

Вазирлар Маҳкамасининг
2021 йил 3 августдаги 490-сон қарорига
3-илова

**Вояга етмаганларга ижтимоий-хуқукий ёрдам кўрсатиш марказларига
қабул қилинган болаларни озиқ-овқат, бирламчи кийим-кечак ва ашёвий
таъминот буюмлари билан таъминлаш**

МЕЪЁРЛАРИ

I. Озиқ-овқат билан таъминлаш меъёрлари*
(бир киши ҳисобига кунига граммда (брутто)

№	Озиқ-овқат маҳсулотларининг турлари	3-6 ёшли болалар учун	7-13 ёшли болалар учун	14-18 ёшли болалар учун
1	1-навли буғдой нони	300	400	600
2	Буғдой уни	20	30	40
3	Картошка уни	3	3	3
4	Дуккаклилар ёрмаси, макарон маҳсулотлари	50	80	100
5	Қанд, шакар	50	80	100
6	Қандолатчилик маҳсулотлари	20	20	25
7	Сариёғ	20	30	40
8	Ўсимлик ёғи	15	20	20
9	Сут, сут-қатиқ маҳсулотлари	300	400	500
10	Қаймоқ	15	20	20
11	Творог	30	40	50
12	Пишлоқ	10	15	15
13	Гўшт, парранда гўшти	100	130	175
14	Колбаса маҳсулотлари	20	25	30
15	Балиқ	50	70	90
16	Тухум	1 дона	1 дона	1,5 дона
17	Картошка	300	350	400
18	Сабзавотлар, кўқатлар (шу жумладан, томат (3 гр.)	200	300	455
19	Мева, сабзавот шарбатлари	150	200	250
20	Қуруқ мевалар, (шу жумладан, наъмтак (5 гр.)	10	15	15
21	Чой	0,2	0,3	0,5
22	Какао	1	1	1
23	Йодланган туз	5	10	12
24	Ачитқилар	1	1	1

*) Мазкур озиқ-овқат маҳсулотлари улар учун ажратиладиган маблаглар доирасида
асосий моддалари бир-бирига тўғри келадиган озиқ-овқат маҳсулотлари билан
алмаштирилиши мумкин.

**II. Бирламчи кийим-кечак ва пойабзал буюмлари билан таъминлаш
меъёрлари***

№	Кийим-кечак ва пойабзал буюмлари	Ўлчов бирлиги	Ўғил болалар учун (сони)	Қиз болалар учун (сони)
1	Тунги пижама	дона	1	1
2	Дастрўмол	дона	1	1
3	Ички кўйлак	тўплам	1	1
4	Майка	дона	1	1
5	Ип пайпоқ	жуфт	2	2
6	Жун пайпоқ	жуфт	2	2
7	Шиппак	жуфт	1	1

**) Мазкур бирламчи кийим-кечаклар марказда 48 соатдан ортиқ сақланадиган вояга етмаганларга ажратилади.*

**III. Бошқа бирламчи ашёвий таъминот буюмлари билан таъминлаш
меъёрлари***

№	Буюмларнинг номи	Ўлчов бирлиги	Ўғил болалар учун (сони)	Қиз болалар учун (сони)
1	Атир совун (100 гр)	дона	1	1
2	Шампунь (200 гр)	дона	1	1
3	Тиш пастаси (50 гр)**	тюбик	1	1
4	Тиш чўткаси	дона	1	1
5	Хожатхона қофози**	ўрам	1	1
6	Қиз болалар учун шахсий гигиена воситаси (қистирма)	Тўплам (10 дона)	—	1
7	Соқол олиш буюми (бритва), бир марталик**	дона	1	1
8	Момиқ (пахта) (200 гр)	тўплам	—	1

**) Мазкур бирламчи буюмлар марказда 48 соатдан ортиқ сақланадиган вояга етмаганларга ажратилади.*

***) Марказда 20 кундан ортиқ сақланадиган вояга етмаганларга қўшиимча 1 тадан ажратилади.*

Вазирлар Маҳкамасининг
2021 йил 3 августдаги 490-сон қарорига
4-илова

**Ихтисослаштирилган таълим муассасаларига жойлаштирилган,
ижтимоий жиҳатдан хавфли ахволдаги оиласаларда яшаётган ва давлат
ёрдамига муҳтоҷ бўлган вояга етмаганларни кийим-кечак, пойабзал
ва ашёвий таъминот буюмлари билан таъминлаш**

МЕЪРЛАРИ*

I. Кийим-кечак ва пойабзал буюмлари билан таъминлаш меъёрлари

№	Кийим-кечак ва пойабзал буюмларининг номи	Ўлчов бирлиги	Ўғил болалар учун (сони)	Қиз болалар учун (сони)	Фойдаланиш муддати (йил)
1	Қиши пальто/куртка	дона	1	1	2
2	Мавсумий пальто, куртка	дона	1	1	2
3	Мактаб формаси	тўплам	1	1	1
4	Ўғил болалар учун костюм (галстук билан)	тўплам	2	—	2
5	Ўғил болалар учун жунли костюм (байрам учун)	тўплам	1	—	2
6	Ўғил болалар учун ип газламадан мактаб кўйлаги	дона	3	—	1
7	Ўғил болалар учун ип газламадан устки кўйлак	дона	3	—	1
8	Қиз болалар учун кўйлак (юбка, блузка)	дона	—	3	1
9	Қиз болалар учун уй халати/ кўйлаги	дона	—	2	1
10	Қиз болалар учун қиши кўйлак	дона	—	1	1
11	Жун свитер (жемперлар)	дона	2	2	2
12	Қиз болалар учун ёзги кўйлак	дона	—	3	1
13	Ёзги бош кийим	дона	1	1	1
14	Қиши бош кийим	дона	2	2	1
15	Қиз болалар учун трико ва шим	дона	—	4	1
16	Дастрўмол	дона	6	6	1
17	Ўғил болалар учун шимнинг камари	дона	1	—	1

18	Шарф	дона	1	1	2
19	Күлкөп	жуфт	2	2	1
20	Ички күйлак	түплам	4	4	2
21	Спорт формаси, кроссовка	түплам	1	1	1
22	Қиз болалар учун бюстгалтер	дона	—	3	1
23	Калта спорт иштони	дона	2	2	1
24	Майка	дона	6	6	1
25	Ип пайпоқ	жуфт	9	9	1
26	Жун пайпоқ	жуфт	6	6	1
27	Ботинка, туфли	жуфт	3	3	1
28	Шиппак	жуфт	4	4	1
29	Қишки этик, ботинка	жуфт	1	1	1
30	Калиш	жуфт	1	1	1
31	Ярим жун спорт костюми	дона	1	1	1
32	Тунги пижама	дона	2	1	1
33	Қиз болалар учун колготка	дона	—	5	1
34	Чүмилиш кийими	дона	1	1	1
35	Резина шапка	дона	1	1	2
36	Иш кийими	түплам	1	1	2
37	Портфель, сумка	дона	1	1	1
38	Шахсий буюмларни сақлаш учун рюкзак/сумка	дона	1	1	3

II. Бошқа ашёвий таъминот буюмлари билан таъминлаш меъёрлари
(бир иил учун)

№	Буюмларнинг номи	Ўлчов бирлиги	Ўғил болалар учун (сони)	Қиз болалар учун (сони)
1	Атир совун (100 гр)	дона	24	24
2	Хўжалик (кир) совуни (100 гр)	дона	12	12
3	Шампунь (200 гр)	дона	12	12
4	Тиш пастаси (50 гр)	тюбик	12	12
5	Тиш чўткаси	дона	3	3
6	Тароқ	дона	2	2
7	Баданни ювиш учун губка	дона	2	2
8	Пойабзал мойи	тюбик	6	6

9	Хожатхона қозози	ўрам	24	24
10	Киз болалар учун шахсий гигиена воситаси (қистирма)	тўплам (10 дона)	—	12
11	Кир ювиш кукуни (400 гр)	упаковка	12	12
12	Тоғора (пластмасса) (сигими 10 л) (фойдаланиш муддати 3 йил)	дона	1	1
13	Соқол олиш буюми (бритва), бир марталик	дона	12	5
14	Соқол олиш воситаси (соқол олиш кўпиги, лосьон) (100 — 150 гр)	флакон	6	—
15	Дезодорант (аэрозоль)	дона	6	6
16	Момик (пахта) (200 гр)	тўплам	—	4

**) Мазкур меъёрлар ихтисослаштирилган таълим муассасаларининг мавжуд меъёrlарида назарда туттилмаган кийим-кечак, пойабзал ва бошқа ашёвий таъминот буюмларига нисбатан татбиқ этилади.*

Вазирлар Маҳкамасининг
2021 йил 3 августдаги 490-сон қарорига
5-илова

Ўзбекистон Республикаси Хукуматининг айрим қарорларига киритилаётган ўзгартиришлар

1. Вазирлар Маҳкамасининг 2008 йил 26 майдаги 110-сон қарори билан тасдиқланган “Васийлик ва ҳомийлик органига ота-онасининг қаровисиз қолган болалар тўғрисидаги маълумотларни тақдим этиш тартиби ҳақида”ги Низомнинг 12-банди қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“12. Ота-онасининг қаровисиз қолган болалар уларнинг шахси аниқлангунга ва зарур ҳужжатлар расмийлаштирилгунга қадар қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда вақтинча вояга етмаганларга ижтимоий-хуқуқий ёрдам кўрсатиш марказига қабул қилинади ҳамда етти кун мобайнида тегишли маълумотлар ички ишлар органлари томонидан болалар яшайдиган ҳудуддаги туман (шаҳар) васийлик ва ҳомийлик органига тақдим этилади”.

2. Вазирлар Маҳкамасининг “Республика ўқув-тарбия муассасалари фаолиятини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида” 2019 йил 17 октябрдаги 880-сон қарорига 2-илованинг “Кийим-кечак ва пойабзал буюмлари билан таъминлаш меъёрлари” деб номланган II бўлимида:

24 позициясининг “ўғил болалар”, “қиз болалар” устунларида “4” рақами “6” рақами билан алмаштирилсин;

25 позициясининг “ўғил болалар”, “қиз болалар” устунларида “5” рақами “12” рақами билан алмаштирилсин;

26 позициясининг “ўғил болалар”, “қиз болалар” устунларида “5” рақами “6” рақами билан алмаштирилсин;

28 позициясининг “ўғил болалар”, “қиз болалар” устунларида “2” рақами “4” рақами билан алмаштирилсин.

Вазирлар Маҳкамасининг
2021 йил 3 августдаги 490-сон қарорига
6-илова

**Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг ўз кучини йўқотган
деб эътироф этилаётган айрим қарорлари
РЎЙХАТИ**

1. Вазирлар Маҳкамасининг “Ички ишлар органларининг вояга етмаганларга ижтимоий-хуқуқий ёрдам кўрсатиш марказлари тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида” 2010 йил 26 ноябрдаги 269-сон қарори (Ўзбекистон Республикаси КТ, 2010 й., 11-сон, 63-модда).

2. Вазирлар Маҳкамасининг “Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш, шунингдек баъзиларини ўз кучини йўқотган деб ҳисоблаш тўғрисида” (Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ҳукуқбузарликлар профилактикаси ва жиноятчиликка қарши курашиш тизимини янада такомиллаштириш чоратадбирлари тўғрисида” 2017 йил 14 мартағи ПҚ-2833-сон қарори) 2017 йил 16 июнданги 385-сон қарорига (Ўзбекистон Республикаси КТ, 2017 й., 6-сон, 103-модда) 1-илованинг 7-банди.

